אין פלאנטער פון לעבן . . .

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון דעם מאדערנעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון מ. ס.

(פארזעצונג)

זי האט געהאט א געפיל, אז א מענש דרייט זיך דארט, אין קארידאר, לעבן איר טיר, קומט צו נאענט, פארהאלט זיך א ווײַלע און גייט ווידער אוועק.

זי האט געהאט דאס געפיל, אזוי ווי אימיצער וואלט דארט, אויף יענער זייט טיר, געשטאנען אויף דער וואך.

אפשר, האט זי געטראכט, האט איר מאן אוועקגעשטעלט א שומר וואס זאל היטן איר יעדן טריט ?

ווי געמיין ?.. האט איר הארץ אויפ־געקאכט.

זי איז געווארן בייז. היטן זי ! מיט וואס פאר א רעכט ? זי וועט אים ווײַזן. זי וועט אים אנלערנען !... ווער עס זאל ניט זיין דארט, אויף יענער זייט טיר.

און מיט א פעסטן באשלוס האט זי זיך ווידער גענעבן א לאז צו דער טיר.

און ווידער איז זי געבליבן שטיין אזוי ווי א פארגליווערטע פון שרעק.

דאס מאל האט זי דייטלאך באַמערקט, ווי דאס הענטל פון דער טיר האט זיך א דריי געטאן.

אירע אויגן זיינען געבליבן אזוי ווי פארשטארט און אנגעקלאפט אויף דער טיר.

נאך א מינוט, האט זיך אויסגעוויזן, אז די טיר וועט זיך א עפן טאן, און אימיצער וועט זיך באווייזן.

ווער דער אימיצער וועט זיין, דאס האט זי זיך ניט געקאנט פארשטעלן.

זיכער ניט קיין פריינט. אין דעם איז זי געווען איבערצייגט.

זיכער וועט דאס זיין אן אונטערגע־שיקטער פון איר מאן.

א, הייסט עס. אז ער איז, חלילה, ניט באגאנגען קיין זעלבסטמארד..! ער איז, הייסט עס, חלילה ניט פארצווייפעלט, נאר...

זי האט מער ניט געטראכט. זי האט איבערגעריסן אירע געדאנקען מיט איר אייגענער, אומדערווארטעטער האנדלונג.

מיט א געוואגטקייט וואס זי האט קיינמאל פריער ניט געהאט, האט זי זיך א לאז געטאן צו דער טיר :

און אזוי ווי זי וואלט מורא געהאט אז זי וועט ווידער פאר עפעס זיך דערשרעקן און וועט ניט האבן דעם מוט צו עפענען, האט זי מיט כח א ריס געטאן די טיר.

און א בלאסע, א דערשראקענע, א פארצווייפלטע און א פארלארענע האט זי זיך כמעט אנגעשלאגן נאז אין נאז מיט איר מאן.

ס'איז ניט געווען קיין אנדערער ווי איר אייגענער מאן, וועלכער איז געשטאנען ביי דער טיר, מיט אן אויסגעשטרעקטער האנט צום הענטל פון דער טיר.

די האנט זיינע איז, אזוי ווי פון שרעק, געבליבן הייגנען אין דער לופטען. אזוי ווי זי וואלט פאראליזירט געווארן.

און דער אויסדרוק אויף זיין פנים ! ווי מורא'דיק זיין פנים איז געווען ! בלייך איז ער געווען, מיט רוייטע, ניט אויסגעשלאפענע אויגן.

און די אויגן, דערשראקענע, פארלארענע, האבן געקוקט אויף איר, גלייך אויף איר.

און זיינע ליפן, בלייכע, צוזאמענגעדריקטע, האבן געציטערט און עס האט זיך געדאכט אז זיי האבן עפעס געמורמעלט, אבער זי האט קיין ווארט ניט געקאנט פארנעמען.

דאס גאנצע בולד זיינס, און די גאנצע צעבבראכענע האלטונג זיינע האט זי איז אן אויגנבליק איינגעזאפט אין זיך.

מיט אמאל האט זי דערפילט אזוי ווי זי פארלירט די ערד פון אונטער אירע פיס.

און אזוי ווי ניט מיט איר קול האט זי ארויסגעפליסטערט :

— בעז...

און אזוי פיל ווייכקייט, אזוי פיל געבעט איז געלעגן אין דעם ווארט, אז זי האט זיך אליין ניט דערקאנט.

און בעז, צעדריקט און דערשלאגן ווי ער איז געווען, האט מיט אמאל, אזוי ווי דורך א כשוף, אויפגעלעבט אונטער'ן קלאנג פון דעם איינעם ווארט.

אזוי ווי ער וואלט אויגנבליקלאך דערפילט ווי געשלאגן זי איז, און ווי גרייט זי איז אויף פארגעבונג.

און מיט אן אומגעצווימטער פרייד האט זיך ביי איר ארויסגעריסן אן אויסגעשריי פון האלז :

— לוסי !...

און אין דעם צווייטן אויגנבליק האט ער זי שוין געהאלטן ביי ביידע הענט.

איר הארץ האט געציטערט און האט געפלאטערט. א מאדנע געפיל האט זי באהערשט. א געפיל פון פרייד און פארגעסן זיך. א געפיל פון פרייד און פארגעבן און אונטערגעבן זיך.

און אזוי ווי געשטויסן פון אן אומזיכטבארער קראפט איז זי אין דעם נעקסטן אויגנבליק געלעגן אין זיינע ארעמס.

זי האט זיך געטוליעט צו אים און מיט בלאסע ליפן געמורמלט :

— בעז... בעז...

און בעז האט זי געדריקט צו זיך געקושט אירע בלאסע ליפן מיט זיינע אייגענע, וועלכע זיינען געווען ניט ווייניקער בלאס. און האט נאכאנאנד געמורמלט :

— לוסי... לוסינקע...

זיי האבן פארגעסן, אז זיי שטייען אויף דער אפענער טיר, אין קארידאר, וואו פארשיידענע מענשן דרייען זיך. זיי האבן פארגעסן וואס עס האט פאסירט נעכטן אוונט און די גאנצע פאריקע נאכט. זיי האבן פארגעסן די אנגסטער און מאטערנישן וואס זיי האבן ביידע דורכגעלעבט דורך דער דאזיקער נאכט, און די מורא'דיקע געדאנקען וואס האבן זיי ביידען געמאטערט אן רחמנות. זיי האבן געוואוסט נאך איין זאך. זיי האבן זיך ווידער געפונען.

— בעז !...

— לוסי !...

מחותנים

שטונדע נאך שטונדע זיינען זיי געווען פארזונקען איינער אין דעם צווייטענס אומארמונג. שטונדע נאך שטונדע האבן זיי זיך היים געדריקט איינער צום אנדערן, און אויסגעקושט זיך די טרערן פון די אויגן.

זיי האבן ניט געזען ווי דער טאג אי זאווען און ווי דער אוונט איז אונטערגעקומען. זיי האבן פארגעסן אז זיי האבן דעם גאנצן טאג נאך אין זייער מויל ניט געהאט.

אזוי גליקלאך איז לוסי געווען, אז זי האט זיך אליין אין איר גליק ניט דערקאנט.

זי האט זיך געטוליעט צו אים, געדריקט זיך צו אים, און אזוי ווי מיט גוואלד געטריבן פון זיך די פרעמדע געדאנקען, וואס האבן פון פריער געפלאנטערט זיך אין קאפ.

זי וועט אלעמען פארטרייבן, יעדן פאריאגן, נאר פאר אים וועט זי לעבן. נאר פאר אים וועט זי זיין.

אזוי האט לוסי געטראכט, און אין דער זעלבער צייט האט זי גערעדט צו אים מיט צערטלאכקייט און מיט ליבע:

—איך האב אזויפיל איבערגעטראכט... איך האב אזעלכע יסורים געהאט... איך בין שיר ניט משוגע געווארן...

און בעז האט, א פארליבטער, איר ארייגעקוקט אין די אויגן, און האט געשטראלט פון פארגעניגן.

—וואס פאר א ווארט — האט ער געזאגט צו איר, — האבן אלע מיינע יסורים פון דער פארגאנגענער נאכט פאר איין ליכטיקן בליק פון דיינע אויגן.

—און דו ביזט ניט ברוגז אויף מיר? — האט זי געפרעגט, טוליענדיק זיך צו אים.

— ניין, ניט ברוגז, — האט ער געענטפערט מיט א גליקלאכן שמייכל.

(ווייטערס קומט)

שפארט אויף וועקום קלינערס

בלויז עטלאכע טעג

$14.50 פרעמיער ספיק ספען, רעגולאר $19.75, איצט

$32.50 פרעמיער דושוניאר, רעגולאר $42.50, איצט

$57.50 פרעמיער דופלעקס, רעגולאר $67.50, איצט

די דאזיקע מאשינעס זיינען 1930 מאדעלן און זיינען עטוואס גענוצט געווארן אלס דעמאנסטרייטארס, אבער זיי זיינען פונקט אזוי גוט ווי ניי. יעדע מאשין טראגט אונזער פולע גאראנטיע פאר א יאר. קליינער ערשטער איינצאל, באלאנס מאנאטלאך.

WINNIPEG ELECTRIC COMPANY

"אייער גאראנטיע פאר גוטער באדינונג"

Power Building; Marion and Tache, St. Boniface

מרס. לעווין
פון
לעווינ'ס כשר רעסטאראן

דריקט אויס א הארציקן דאנק צו אירע צאלרייכע פריינט און באקאנטע וועלכע האבן זיך אינטערעסירט מיט איר געזונט צושטאנד נאך איר עקסידענט.

זי מעלדעט אז זי האט זיך שוין אביסל געבעסערט און זי האפט, אז זי וועט ווייטער קאנען באדינען די צאלרייכע קליענטן פון איר רעסטאראן צו זייער בעסטער צופרידנהייט אזוי ווי אלעמאל.

נעמענדיק אין אנבאטראכט די שלעכטע צייטן, האט לעווינס רעסטאראן איצט אנגענומען א נייע פאליסי — דערמעגלאכן יעדן איינעם צו עסן מאלצייטן לויט זיינע אדער אירע מעגלאכקייטן.

לעווינס רעסטאראן סערווירט איצט צובייסנס און מאלצייטן פון 10 סענט און העכער

איר קאנט דא עסן מאלצייטן לויט אייערע מעגלאכקייטן

פאר כשרות גאראנטירט די השגחה פון רבי י. י. כהנאוויטש

פאר ריינקייט, פרישקייט, קוואליטעט און ערשט קלאסיקער באדינונג, גאראנטירט

Levin's Kosher Restaurant

47 MARTHA ST. WINNIPEG PHONE 25 219

וועניגער

ארבייט פאר דער מוטער ווען זי סערווירט קעללאגג'ס קארן פלייקס. מחיה'דיג פאר יעדען מאלצייט. קיין זאך צו פארפארטיגען. געזונט. לייכט צו פארדייען. עסט קעללאגג'ס אפט און שפארט זיך איין

טראָבעל

קעללאגג'ס קארן פלייקס זיינען אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

Kellogg's CORN FLAKES

* אויסגעצייכנט פאר דעם קינדערשען אווענט מאלצייט. געמאכט פון קעללאגג אין לאנדאן, אנטעריא.

דר. ס. ס. פייקאף

אנאנסירט

די דערעפענונג פון זיין אפיס אין

308 מעקארטור בילדינג

ער האט פריער אנגעפירט א האספיטאל אין שאאל לעיק, ראסבארן דיסטריקט, פאר די לעצטע 6 יאר.

טעלעפאן 22 549 רעז. 52 173

עפנט אפיס אין וויניפעג

דר. ס. ס. פייקאוו
וועלכער האט דערעפנט אן אפיס אין 308 מעקארטור בילדינג.
דר. פייקאוו האט פאר 6 יאר אנגעפירט א שפיטאל אין שאול לייק, ראסבורן דיסטריקט.

האט איבערגעלאזט $90 אויף צדקה

ר' אהרן בר' שניאור־זלמן מארכאשאוו ע"ה

אין דער אנוועזנהייט פון מר. בעלקין האט דער פארשטארבענער ר' אהרן מארכאשאוו איבערגעלאזט אין זיין צוואה די סומע פון $90, וועלכע זאל פארטיילט ווערן צו וויניפעגער אינסטיטוציעס.

דערפילנדיק זיין וואונש, האט זיין פרוי זעלדע און טאכטער מרס. ווארלינסקי, 326 קאטידראל עווע., באשטימט מר. ראובן קאהען, 241 פריטשארד עווע., פאר דעם טראסטי.

די $90 וועלן פארטיילט ווערן ווי פאלגט :

תלמוד־תורה	$10
יונייטעד היברו רעליף	10
בית־יתומים	10
מושב־זקנים	10
מאונט כרמל קליניק	10
קרן־קימת	15
קרן־היסוד	15
תפארת־ישראל שול	5
הרב הורוויץ	5

דער פארשטארבענער איז געווען א שטילער, ערלאכער איד. ער האט אלע זיינע יארן געלעבט פון זיין אייגענער ארבעט. ער איז געווען א מענשפריינט און ער איז געווען געאכטעט פון זיין גאנצער פאמיליע ווי אויך פון אלעמען וועלכע האבן אים געקאנט.

ת'נ'צ'ב'ה'

ראובן סלאנימסקי באַקומט הארציקן צאתך לשלום

זונטאג אוונט, סעפטעמבער 27טן, איז אין בית־יתומים פארגעקומען אן אפשיידס אוונט לכבוד דעם יונגן ראובן סלאנימסקי, דער ליבלינג פונם בית־יתומים, וועלכער איז אהער געקומען פון שיקאגא, וואו ער לערנט אין בית מדרש לתורה, צו באזוכן זיין "היים" און צו זעען זיך מיט דער מאמע און זיינע חברים און חברות פון בית־יתומים.

זייענדיק דא האט דער יונגער ראבינער־סטודענט געהאלטן זייער געלונגענע דרשות אין בית־יתומים שול און אין אנדערע שולן, ראש־השנה און יום־כפור.

דער אוונט איז אראנזשירט געווארן פון דער פרויען סאסייטי און די דיירעקטארן פון בית־יתומים — אין דער פארם פון א "דינער". אבער אזויפיל גוטע פריינט האט זיך דער גאסט דערווארבן' אז ס'איז ניט געווען קיין פלאץ פאר אלע, און פיל האבן געמוזט אוועקגיין. ד. ספיוואק, פרעזידענט פון בית־יתומים, איז געווען פארזיצער פונם אוונט; און נאך דעם ווי מ'האט אפגעגעסן די גוטע זאכן וואס זיינען צוגעגרייט געווארן פון די פרויען, האט מען אנגעהויבן די סדרה "ספיטשעס". פיל פון די אנוועזנדע האבן געוואלט אויסדריקן זייער באוואונדערונג פארן יונגן ערן־גאסטס פעאיקייטן.

צווישן די רעדנער זיינען געווען : ל. רייס, ה. י. ווײַלדער, מרס. ד. ספיוואק, מרס. מאס, מרס. פעסאטשין, מ. א. גרעי, ראכלים, מר. אסאווסקי, מרס. טשעס און טאקע דער גאסט אליין, וועלכער האט אין רירנדע ווערטער אויסגעדריקט זיין אנערקענונג פאר אלץ וואס דער בית־יתומים און איבערהויפט די "מוטערס" פונם בית־יתומים, די לײדיס סאסייטי, האבן געטאן פאר אים, און זיין דאנקבארקייט צו מר. אסאווסקי און די דירעקטארן פאר זייער דערמוטיקונג און שטיצע.

מר. ספיוואק האט אין דעם נאמען פון די דירעקטארן, און מרס. ד. ספיוואק אין נאמען פון דער לײדיס סאסייטי, איבערגעגעבן שיינע מתנות צום גאסט.

די שטימונג פונם אוונט איז געווען א פרייליכע און פריינטלאכע, און פיל האט צו דעם ביינעטראגן דאס געזאנג פונם בית־יתומים כאר אונטער דער לייטונג פון אסטראוו — און באזונדערס די סאלאס פונם יונגן גאסט.

ויעשו כלם אגודה אחת

(שלוס פון זייט 4)

רעפארם־טעמפלען, בנוגע געוויסע ענינים וואו עס איז ראטזאם צו פארטרעטן א כלל קאנאדער שולן אן אויסנאם; אזא פארשטענדיקונג קאן אבער נאר צושטאנד קומען נאכדעם ווי די שולן־פאראייניקונג וועט זיין פארפעסטיקט. איינצושליסן יעצט די טעמפלען וואלט געמיינט אוועקנעמען פון דעם גאנצן פלאן זיין וויכטיקייט און פארנעמען דורך באנוגענען זיך מיט א "סינאגאג קאונסיל" וואס וואלט גארניט געקאנט אויפטאן, אדער אויף אן אנדער אופן צו צושטערן די באוועגונג דורך אויסזעצן זי פון אנהויב אן צו אן ענדלאזן אינערלאכן קאמף איבער פראגן פון רעליגיעזע פרינציפן און איבערצייגונגען.

4

"אידישקייט", זאגן אנדערע קעגנער פון דעם פלאן פאר דער שולן פאראייניקונג אין קאנאדע, "איז ניט קיין זאך וואס ענדערט זיך פון איין לאנד צום צווייטן, און דאס אידנטום טאר זיך ניט צעטיילן אויף געאגראפישע אדער פאליטישע ליניעס. בכן, דארפן מיר ניט ארגאניזירן א קאנאדער פארבאנד נאר זיך אנשליסן אן דער "יונייטעד סינאגאג אוו אמעריקע". — אדער אויב שוין יא א קאנאדער ארגאניזאציע — זאל די ארגאניזאציע אלס גאנצע זיין א צווייג פון דער אמעריקאנער "יונייטעד סינאגאג".

זיינען אבער דא צוויי וויכטיקע און שלאגנדע טענות קעגן דער דאזיקער מיינונג. ערשטנס, איז די "יונייטעד סינאגאגס אף אמעריקע" א פארבאנד פון קאנסערוואטיווע שולן מיט א פעסטגעשטעלטער אריענטאציע אין רעליגיעזע ענינים. זי איז איינג פארבונדן מיט דעם אידישן טעאלאגישן (שעכטערס) סעמינאר און מיט דער "ראבינישאל אסעמבלי", די ארגאניזאציע פון די גראדואירטע פון דעם דאזיקן סעמינאר. אין די פאראייניקטע שטאטן זיינען דא גרויסע צאל שולן קלאר צעטיילט אויף דריי שאטירונגען: ארטאדאקסישע (פאראייניקט אין דער "יוניאן אוו ארטאדאקס דזשואיש קאנגרעגיישאנס אוו אמעריקא"), קאנסערוואטיווע ("יונייטעד סינאגאג"), און רעפארם ("יוניאן אף אמעריקאן היברו קאנגרעגיישאנס"). הייגט ווי אזוי קאן מען פאדערן, אז די קאנאדער שולן וועלכע זיינען כמעט אלע ארטאדאקסישע, זאלן זיך איינציקווייז אדער אלס א גרופע אנשליסן אן דעם אמעריקאנעם קאנסערוואטיוון פארבאנד ?

און צווייטנס, ליגט דער גאנצער שווערפונקט פון דער פאראייניקונג אין דעם אויסשליסלאך קאנאדער כאראקטער פון דער מיטגלידערשאפט, צוליב עטלאכע טעמים. דורך דעם וואס דער פארבאנד איז אן אומפארטייאיש־קאנאדער, ווערט דערווארטעט צו ווערבירן אלע טראדיציאנעלע שולן הי און אזוי ארום פארהיטן פון א ווייטערער צעשפליטערונג אויף צוויי לאגערן. די פאליטישע אפהיינגיקייט פון קאנאדע פון ענגלאנד האט אויך א געוויסע באדייטונג, וויל צוליב איר ווירקט דא זייער שטארק די ענגלישע טראדיציע, און אין אונזער פאל קאן מען זיך באנוצן מיט דעם עקסטימענט, צו קאפירן די מוסטערהאפטע ענגלישע "יונייטעד סינאגאג" ארגאניזאציע און איר ארבעטס פראגראם, און זיין זיכער מיט סימפאטיע און דערפאלג. עס איז אויך קלאר אז די רעגירונגס אנערקענונג און סאנקציע פאר דעם פארבאנד — א זאך וואס איז אזוי דרינגנד נויטיק אי צוליב איינפלוס כלפי חוץ ביים פארטיידיקן אידישע רעכט אדער ביים קעמפן פאר נויטיקער געזעצגעבונג, אי צוליב השפעה און ווירקזאמקייט אין אינערלאכן אידישן לעבן — וועט גרינגער זיין צו באקומען פאר אן אויסשליסלאך קאנאדער פארבאנד ווי פאר א טייל פון אן ארגאניזאציע וועמעס הויפט ארבעט איז אין די שטאטן.

איך האב דערמאנט אויסערלאכן איינפלוס, און איך וויל זיך דא אומקערן צו א פראגע וואס איך האב אין אנפאנג פון דעם ארטיקל געלאזן בצריך עיון. — די פראגע אויף וויפיל דער שולן פארבאנד וועט זיין בארופן צו "פארטרעטן דאס קאנאדער אידנטום פאר דער אלגעמיינער באפעלקערונג ביי אלע געלעגנהייטן". נו, וויל איך דא דערקלערן אז די דאזיקע ווערטער וועלכע איך האב ציטירט פון דער פראגראם ווי זי איז אנגעצייכנט געווארן פון דער צייטווייליקער עקזעקוטיווע האבן מיך פערזענלאך אויסגעוויזן ניט אויסגעהאלטן, וויל די ארגאניזאציע וועט דאך אין בעסטן פאל ניט איינשליסן אלע קאנאדער אידן. אבער איך האלט אז מען מוז ניט דווקא "פארטרעטן דאס גאנצע קאנאדער אידנטום" כדי צו קאנען זיך פארשטענדיקן מיט דער רעגירונג אדער מיט דער אלגעמיינער באפעלקערונג. ווען עס איז ניטא קיין אנדערע, מער רעפרעזענטאטיוו קערפערשאפט, דאן האט א פארבאנד פון אלע קאנאדער ארטאדאקסישע שולן — ביי דער פאזיציע וועלכע די דאזיקע שולן פארנעמען ביי אונז — געוויס דאס רעכט צו אנרעדן פארן אידישן צבור. פארשטענדיקנדיק זיך אין וויכטיקע פאלן מיט אנדערע ארגאניזאציעס אויף דער אידישער גאס. עס זיינען אויך פאראן פראבלעמען וואס רירן אן דאס רעליגיעזע אידנטום און די רעגולירונג פון רעליגיעזן לעבן — ווי שבת, כשרות און חנוך — וועלכע וועלן סוף־כל־סוף געלייזט ווערן מיט געהעריקע רעגירונגס געזעצן, און דאס איז שוין א בארופן פעלד אין וועלכן די "יונייטעד ארטאדאקס סינאגאגס", וועלן דארפן זייער שווער ארבעטן.

5

זאל מיר ביים שלוס דערלויבט זיין צו ציטירן א מדרש, מיט וועלכן איך האב זיך באנוצט אין א רעדע וועגן דעם זעלבן ענין : די שולן פאראייניקונג. (מ"ר ויצא פ"ע; ילקוט כ"ט) : "וירא והנה באר בשדה זו ביהכנ"ס... והאבן גדולה על פי הבאר זה יצר הרע, ונאספו שמה כל העדרים זה הצבור, וגללו את האבן שמשים היו שומעים את התורה . . . ויאמר הן עוד היום גדול אמר להם אם שומרי שכר אתם הן עוד היום גדול ואם שלכם אתם רועים השקו הצאן ולכו רעו".

די שול ווערט פארגליכן צו א ברונים איבער וועלכן עס ליגט א שווערער שטיין. דער צבור איז ווי א סטאדע שאף וואס ווארט ביז דער שטיין זאל ארונטערגענומען ווערן פון דער עפענונג פונם ברונים. אבער דער שטיין — דער יצר הרע דער רייץ פון דער דרויסנדיקער גאס — איז צו שווער, די פאסטוכער ווארטן ביז די צייט וועט קומען; זיי טענה'ן : דער טאג איז נאך גרויס. יעקב ענטפערט זיי שארף : אויב איר זייט געדונגענע מענשן, אן איינזעעניש מיט די פרעמדע שאף, דאן פארשטיי איך אייער באציאונג; דער טאג איז נאך גרויס, און די ליידן פון די דורשטיקע שאף קימערן אייך ווייניק. אויב אבער די שאף זיינען אייערע, און זייערע ליידן זיינען אייך נאענט, דאן שטריינגט זיך אן שטארקער און עפנט דעם ברונים; מיט פאראייניקטע כחות וועט איר באוויזן ארונטערצונעמען דעם שווערן שטיין און אנטרינקען די שאף.

די פראגע פאר דער פירערשאפט פון קאנאדער רעליגיעזן אידנטום איז יעצט אויך : וועמעס שאף היטן זיי, אייגענע אדער פרעמדע ? אויב אייגענע, דאן איז די צייט שוין געקומען מיט דער קראפט פון פאראייניקונג צו עפענען דעם קוואל פון בית־הכנסת און אנטרינקען די דורשטיקע פאלקס מאסן.

השקו הצאן ולכו רעו!

—(::)—

ראטנער, סאסק.

אומפארדייאונג לייכט קארעגירט אויף דעם אופן

ווען איר פאנגט אן צו ליידן פון הארצברענונג, גאז אדער אומפארדייאונג, איז עס געווינלאך די שולד פון צופיל זויערקייט אין אייער מאגן. דער בעסטער מיטל—דער שנעלסטער מיטל—צו פארשטעלן אייער טראבל איז מיט פיליפס' מילק אף מאגנעזיא. א פולע לעפל אין וואסער נעטראליזירט א סך מאל איר פארנעם אין מאגן זויערקייט—און טוט דאס מאמענטאל. די סימפטאמען פארשווינדן אין פינף מינוט.

איר וועט קיינמאל ניט נוצן קיין גראבע מעטאדן ווען איר ווייסט פון פיליפס' מילק אף מאגנעזיא. און איר וועט זיך קיינמאל ניט דערלויבן צו ליידן פון איבער־זויערקייט נאך אמאל. דאס איז דער סטאנדארד אנטי־עסיד מיט דאקטוירים און איז געווען פאר איבער פופציק יאר.

אייער דראג סטאר האט פיליפס' מילק אף מאגנעזיא, אין באדייטנד גרויסע 25c און 50c פלעשלאך. פולע דירעקציעס פאר אירע צאלרייכע נוצן אין יעדן פעקעדזש. פארלאנגט די ריכטיקע. א ווייניקער פערעקטער פראדוקט וועט ניט ווירקן פונקט אזוי. (געמאכט אין קאנאדע).

ווערטער רעדאקטאר :

פון א מנין וואס איז געווען ביי נ. פרידמאן אין זין איז געזאמלט געווארן $20.00. מיר שיקן אייך דאס געלט און בעט צו צעטיילן, ווי פאלגנד : $7.00 פארן בית יתומים, $6.00 פארן מושב זקנים און $7.00 פאר יונייטער היברו רעליף.

מיט אכטונג,
נ. בריקער.

דינסטאג -

דעם 6-טן אקטאבער

וועט זיך אנפאנגען דרוקן אין

"דאס אידישע ווארט"

א נייער שפאנענדער

ראמאן

גליק און ראכע

דער דאזיקער ראמאן איז העכסט אינטערעסאנט מיט זיין אויסערגעוויינלאכן אינהאלט און רייכע עפיזאדן וואס ווערן אין אים געשילדערט מיט די שענסטע פארבן.

פארפעלט ניט צו ליינען די ערשטע פארזעצונג

איר וועט ליינען יעדע פארזעצונג מיט דער גרעסטער שפאנונג